

PREMIUM

▲ Miriam van der Lubbe, creative head van de Dutch Design Week: „De urgentie is hoger dan ooit, dat voelen ontwerpers ook.” © DCI media

Ontwerpers Dutch Design Week kunnen problemen in deze heftige tijd mee oplossen

DUTCH DESIGN WEEK EINDHOVEN - Negen 'area's' verspreid over Eindhoven trekken 350.000 bezoekers naar de Dutch Design Week. Alleen al aan de Graduation Show van de Design Academy doen meer dan tweehonderd net afgestudeerde ontwerpers mee. „Ontwerpers kunnen niet alle problemen oplossen, maar wel een grote bijdrage leveren”, zegt Miriam van der Lubbe, *creative head* van de DDW.

Anneke van Wolfswinkel 22-10-22, 11:00 Laatste update: 22-10-22, 11:27 Bron: ED

Miriam van der Lubbe oogt ontspannen, een paar dagen voor het begin van de Dutch Design Week (DDW) zaterdag. We lopen over het Ketelhuisplein, het hart van de Eindhovense wijk Strijp-S. In krap anderhalve week tijd verrijst hier een minidorp van paviljoens waar de beste ontwerpers hun nieuwste ideeën aan het publiek zullen laten zien.

Het beste designevenement

Van der Lubbe (50) is dit jaar *creative head* van de DDW en is verantwoordelijk voor de programmering. Over haar ambitie is ze duidelijk: „Nu is het een groot designevenement, maar ik wil dat het ook het beste evenement wordt. En dat wordt het, als we de potentie van ontwerpers beter gaan benutten. Zij kunnen een grote rol spelen bij de uitdagingen waar we voor staan nu de crisissen zich opstapelen.”

We staan bovenaan een buitentrap en kijken uit over Strijp-S. Straks zullen hier, op het plein, in het Klokgebouw en het Microlab, in al die andere voormalige Philipsfabrieken, tienduizenden mensen vol nieuwsgierigheid rondlopen. Het plezier is van het gezicht van Van der Lubbe af te lezen. „Ik kan héél blij worden van de week”, zegt ze.

We gaan de potentie van ontwerpers beter benutten

- Miriam van der Lubbe, Dutch Design Week

‘De week.’ Ze zal het vaker zeggen tijdens het interview, alsof de Dutch Design Week, het grootste designevenement van Noord-Europa, haar zo vertrouwd is dat het geen naam meer nodig heeft. Samen met haar partner Niels van Eijk runt ze een succesvol ontwerp bureau in hun woonplaats Geldrop. Veel van hun werk kun je zo binnenwandelen. Van het Muziekgebouw en het VDL Experience Center in Eindhoven tot het Nationaal Archief in Den Haag, waarvan zij het complete interieur vormgaven. Daarnaast is ze altijd betrokken geweest bij de DDW. Zelfs nog vóór ‘de week’ een week was.

Veredelde braderie

In het DDW-hoofdkwartier, ook in een van die Philipsgebouwen, vertelt ze hoe het begon. „Eind jaren negentig heb je het dan over. Onder de vlag van Droog Design timmerde een nieuwe generatie ontwerpers aan de weg: Marcel Wanders, Hella Jongerius, Richard Hutten, Tejo Remy en Piet Hein Eek, en wat later kwamen daar andere ontwerpers bij, waaronder Niels en ik. We gingen elk jaar naar de designbeurs in Milaan, en daar kwamen we elkaar dan als Nederlandse ontwerpers allemaal tegen. Maar in Nederland zelf was er geen serieus platform voor design. Dat vonden we wel een beetje gek.”

„Op de beurs ‘Wonen en leven in stijl’ in het Beursgebouw in Eindhoven mochten we in 2000 met een aantal ontwerpers ons werk laten zien. Eduard Sweep van Yksi Ontwerp en ik leunden op de reling en keken samen naar beneden, waar het publiek tussen de meubeltjes rondliep. Ik herinner me nog van die met mozaïek ingelegde tafeltjes. Een veredelde braderie was het eigenlijk. We zeiden tegen elkaar dat het nu toch echt tijd werd om als ontwerpers onze eigen plek te organiseren.” Ze lacht: „In onze plannen hadden we het over ‘de potentie om uit te groeien tot een manifestatie van naam’. We waren jong en nogal ambitieus.”

Klikkertje

En dat platform kwam er: in 2001 stonden een stuk of twintig ontwerpers met hun werk bij kunstinstelling MU in De Witte Dame, de voormalige radiobuizenfabriek van Philips in het centrum van Eindhoven. Designers Present heette de expositie, en die duurde hooguit een dag of vijf. „Ik zie mijzelf nog staan in de deuropening, met zo'n klikkertje in mijn hand om de bezoekers te tellen. We wilden ontwerpers een plek geven om hun werk te laten zien aan een breed publiek. En dat doen we nu eigenlijk nog steeds.”

In de jaren na die eerste editie van Designers Present haakten steeds meer partijen aan. Toeval of niet: in hetzelfde pand had inmiddels ook de Design Academy haar intrek genomen. De Graduation Show, de expositie van eindexamenwerk die voorheen altijd plaatsvond in de Beurs van Berlage in Amsterdam, kwam weer terug naar Eindhoven, waarmee de design-manifestatie nog meer gewicht kreeg. Ook de Dag van het Ontwerp van de BNO (Beroepsorganisatie van Nederlandse Ontwerpers) sloot aan, en ontwerpduo Kiki & Joost exposeerde in het gebouw aan de overkant, de Bruine Heer. Het DNA van de DDW kreeg vorm.

Achtbaan

„Eindhoven was, als ik heel eerlijk ben, gewoon een lelijke stad in die tijd. Maar de Design Academy was wél hier, en er waren veel rauwe plekken waar je makkelijk iets kon organiseren. Het is nooit bij mij opgekomen om dat design-platform ergens anders op te zetten dan in Eindhoven.”

Ze bleef, als deelnemer maar ook als lid van de Raad van Advies, altijd betrokken bij het evenement waarvan zij aan de wieg stond en dat uitgroeide tot de Dutch Design Week. Toen Martijn Paulen, die negen jaar lang de leiding had over de programmering, haar in februari van dit jaar belde of zij het stokje wilde overnemen zei ze, na een paar keer slikken, 'ja'.

De Dutch Design Week is een waanzinnige bom energie die vrijkomt

- Miriam van der Lubbe, Dutch Design Week

Vanaf dat moment zit Van der Lubbe in een achtbaan. „De week is een waanzinnige bom energie die vrijkomt. Je voelt aan alles dat ontwerpers met hart en ziel werken, dat hun werk vanuit noodzaak ontstaat. Als ontwerper zie je de opgaven in de wereld om je heen en wat je maakt is een antwoord daarop.”

Precies dat wil Van der Lubbe de komende jaren verder aanscherpen in de programmering van de Dutch Design Week. „Ik wil ontwerpers samenbrengen rondom missies. Zodat er niet alleen heel veel te zien is, maar dat ontwerpers elkaar onderling kunnen versterken. Dit jaar hebben we in het Klokgebouw bijvoorbeeld ontwerpers samengebracht die zich bezighouden met voeding en welzijn. Ik hoop dat ontwerpers, die elk op hun heel eigen manier met dat onderwerp bezig zijn, met elkaar in gesprek raken en misschien zelfs gaan samenwerken.”

Schrap zetten

„We leven in een heftige tijd, waarin veel van ons wordt gevraagd. De crisissen stapelen zich op. Rond energie, het klimaat, wonen, de zorg, noem maar op. Ik zal de laatste zijn die zegt dat ontwerpers al die problemen kunnen oplossen, maar zij kunnen wel degelijk een grote bijdrage leveren. De urgentie is hoger dan ooit, dat voelen ontwerpers ook. Vandaar dat we als thema gekozen hebben voor de oproep 'Get Set': zet je schrap voor alles wat er op je af komt. Maar het betekent ook: er moet iets gebeuren. We moeten iets dóen.”

„De grote kracht van ontwerpers is dat ze mogelijkheden zien die anderen niet zo snel bedenken. En dat ze ideeën tastbaar kunnen maken. Neem bijvoorbeeld beton: dat heeft een enorme ecologische voetafdruk. Er zijn dus alternatieven nodig. In 2019 stond er op het Ketelhuisplein een groot paviljoen. Het was groot, helemaal van hout, je kon erin rondlopen, het voelen en ruiken. Ik zou je een dik rapport kunnen geven waarin alle voordelen van houtbouw beschreven staan, maar één zo'n paviljoen werkt veel beter.”

„Het heeft ertoe bijgedragen dat houtbouw nu, bij opdrachtgevers, aannemers en architecten beter in beeld is. Het wordt steeds vaker toegepast. Die kant wil ik op met de DDW: van een podium voor goede ideeën naar een plek waar ontwerpers elkaar versterken en daadwerkelijk impact hebben.”

Onderdompelen

Heeft ze nog een tip voor de bezoeker, die overweldigd wordt door de honderden verschillende presentaties die de Dutch Design Week te bieden heeft? „Begin op het Ketelhuisplein, loop binnen bij het Klokgebouw, bij de Kazerne, het Van Abbemuseum, het NRE terrein en bij al die ontwerpers die hun deuren open hebben gezet. Dompel je onder en laat je verrassen. Als je meer wilt: er zijn ook routes te vinden op de website die je langs verschillende locaties leiden en die elk een eigen thema hebben, zoals 'eco pioniers' of 'toekomstige steden'.”

„Maar vooral: vraag je af wat je zelf kan bijdragen en ga in gesprek met de ontwerpers. Heb je kennis die je kan delen? Zie je iets waar jouw werkgever iets mee kan doen? Kun je investeren of ken je iemand bij een bijzonder productiebedrijf? Ik zie eigenlijk geen strikte scheiding tussen professionals en gewone bezoekers. We kunnen er allemaal samen voor zorgen dat de wenkende perspectieven die designers laten zien werkelijkheid worden. En dat de week niet alleen het grootste, maar ook het beste designevenement wordt.”

Dutch Design Week, Eindhoven, van 22 t/m 30 oktober. Info en tickets

www.ddw.nl